

Naročnina: doma na sküpnih naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendárom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi

Prislica pri Pržicu na Gorovškem

oglasni to reči 5 Din.,
više vsaka reč 1 D. 50 p,
i oglasna taksa posebi.
Popiust po dogovori.

Svetlost v tmico.

Što bi pravo, ka nam dobro ide. Ne samo nam Slovencom v Slovenskoj krajini, nego vsem po sveti življenje tak težek, tak bridke križ reže, kak malokda prle. Sv. oča Pij XI. sami pravijo, da se človeštvo ešče od vesolnoga potopa do dnes ne nahajalo v takšij stiskaj, kak dnesden.

Ščista razumlivo, da človeča pamet išče poti, po šterij bi prišli k lepšemi življenji. Po celom sveti je tak, ne samo pri nas. Da pa se ednomi ali drugomi kraji pomagati, da se bar nikelko zmenšajo nevole, ki terejo ljudi. Razmere trebe spremeniti, reformirati. Če pa premisslavlemo, kak bi spremenili edno ali drugo, taki opazimo, da je šče tretja i štrta i deseta stvar, štero bi trebalo odpraviti ali zboljšati. Telko pitanj se nam postavi na pot, da ne vemo, gde bi začnoli.

Naši mladi šolani sinovje, ki ešče obiskavlejo šole, ali so jo pa že dovršili, čütijo prav dobro, da nekaj ne v redi, da je naše lüstvo šče posebno v stiskaj, da trebe nekaj napraviti. Spremeniti bi trebalo te žalostne razmere na boljše. Rešavali bi radi vsa mogoča pitanja, ki potrebüjejo odgovora. Reformirali bi radi vse, ka ne v redi. — Jako lepo. Nego zdaj pride tisti trdi oreh, pri šterom si terejo glave i ga ne morejo potreti. Ne vejo, gde bi začnoli reformacijo i kak bi jo nadalüvali. Dva tabora se stvorita. *Mladina se loči i deli v dva tabora. I to naša katoličanska mladina.* Od drugih, ki ne hodijo v cerkev i se norčarijo z vere (takših je že tüdi precj) pa bi tüdi radi bili voditeli našega lüstva, niti ne govorimo. Mislimo na naše katoličanske dečke. Tej se ločijo i postavljajo si dva tabora, vsakši svojega. Ne vemo šče, ali se teva dva tabora gda poprimeta kakti neprijatela (oba sta katoličanskiva!) i ta probala eden proti onomi rešavati pitanja, ali de pa vsakši po svojem začno i šteri de meo več uspehov, tisti bo pač zmagao. Mi tema dvema taboroma damo eden tanač, naj si ga resno k srci vzemeta oba, vej sta katoličanskiva, kak so tüdi Novine katoličanske. Poslušajte: Če ščemo kakšo važno, veliko pitanje rešavati, se moramo zato prle pripraviti, zašolati. V šolo toti hodimo, ali smo jo pa že končali, nego ešče edna druga šola je, v štero bi vsakši, ki šče velka pitanja rešavati, morao hoditi i biti med najboljimi učenci. To je Kristušova šola. Tüdi naši vrli mladenci hodijo v to šolo, vej celo v nogi ščejo postati njegovi služabniki, pa denok se ločijo tüdi med sebov v dva tabora. Ali je ne nekaj čüdnoga, naravnoč nerazumlivoga, da se tüdi tej ločijo v dva tabora, ki smo jiva že prle omenili? Mogoče so ne vsi najbolši vüčenci Kristušove šole? Mogoče ne zapopadnejšo vsi toga navuka? Ali ga neščejo, ali ga ne morejo? — Edno je očivesno i drži kak pribito: šteri do se s celim srcom, brez vsakše strasti probali poglobiti v Kristušovo šolo, tisti i edino tisti najdejo odgovore na naša teška pitanja.

Kakša je Kristušova šola? To je On sam, njegovo življenje, njegov zgled, ki nam ga je dao. Kristuš je bio poslani od Boga Oče na te svet, da reši največše i najžmetnejše pitanje celoga sveta. Da reši pitanje, ki se je tikalo i se tiče vseh ljudi i vseh narodov do konca sveta. To je pitanje naše duše v večnosti. Kak težko je bilo to pitanje rešiti v tistom časi, gda je Jezus prišeo na svet. Gda je ves svet bio pogroznjen v pogansko blato vživanja, nečistosti, robstva, gda so vsa zemelska oblastva bila sama zamazana s tem blatom i proti vsakšoj reformi, posebno pa proti takšoj, kak jo je Kristuš začno. I denok je Kristuš premagao vsa ta oblastva, vsa zemelska

Vsi dečki v Črensovce.

V našoj püšpekiji se nedelo za nedelov vršijo dečki (fantovski) tabori, gde se zbere na jezere dečkov i pokaže svoje osvedočenje. Naš tabor je letos že peti. Vüpamo se v naše dečke, ka naš tabor ne bo najslabše obiskani. Na tabor vabimo dečke iz cele Slovenske krajine in iz bližnje Štajerske. Ne sme biti te den dečka v Slov. krajini, šteri se nebi vdeležo naše katoličansko prosvetne proslave. Dečki, naj bo te den v istini naš den. Stariši, Vas prosimo, pošlite te den vse vaše sinove, ki več ne hodijo v šolo, da sküпно manifestiramo za vero in katoličansko prosveto.

Spored našega tabora je sledeči: V soboto 24. aug. po poldnevi spovedanje. Spovedavalo bo več spovednikov. Naj ne bo dečka, ki nebi prišeo k sv. spovedi. Dečke, šteri pridejo od daleč, pa prosimo, ka se spovejo po mogočnosti v soboto doma, bližnji pa lahko pridejo tüdi k nam. Prilika za spoved bo tüdi v nedelo pred sv. mešov. Ob 7 vöri večer se bomo zbirali v Našem Domi, od kod bo šla ob pol 8. vüri baklada po naših vulicaj. Pripravljenih mam 200 lampijonov. Ob pol 9 vüri vprizorijo Ljutomerčani lepo igro „Sultanova hčerka in dobri vrtnar“. Gda igra mine, idemo k cerkvi i zažgemo kres, da bo svetla cela fara. Pri kresi bo kratki nagovor, spüščali bomo raketete, spevali, igrala nam pa bo godba.

V nedelo ob 8 vüri zajtra se bomo zbrali v Našem Domi i bomo meli sküпно pevsko vajo. Vsaki dečko dobi tüdi püšlec rüdečih rož, ki nam bo znak pri našoj prireditvi. Ob 9 vüri idemo v cerkev, gde bo predga i sv. meša. Pri sv. meši sküпно sv.

kralestva. To je bila največša sprememba, največša reformacija, ki jo svet pozna.

I kak je Kristuš začno to reformacijo? Tü se od njega šolajmo! 33 let je živo na zemli pa 30 let od toga je ostao v tihoti, sveti nepoznani. Pripravla se je v molitvi i pokorščini do svojih starišov. V tej tresetij letaj tihote, samotse se je On krepio za tista tri leta, ki je živo javno med lüstvom. V toj samoti si je nabirao milosti, s šterimi je sledkar preobračao svet. On je pač najbolje razno, da brez milošče bože nemore nišče nikaj dobra i hanovitoga i velikoga napraviti. Zato je molo, delao i se pokoravao svojim zemelskim starišom — On Bog. I gda se je tak dobra pripravo, gda je prišeo čas, se je podao med pokvarjeni svet i začno rešavati vsa mogoča pitanja. Ne je šlo gladko. Neprestani boj je meo z oblastniki i lüstvom. Tri leta — same borbe. Lüdje so se začnoli ločiti i deliti v dva tabora. Edni z njim, drugi proti njemu. Zdjaj so bili vsi navdüšeni za njega, zdjaj pa so ga zapüstili, da je ostao skoro sam. I na konci njegovoga velikoga dela, gda bi človek mislo, ka se njemu je vse ponesrečilo, da je njegovo delo dosegnolo popolen bankrot, gda so ga vsi zapüstili, celo njegovi apoštoli, sam pa je bio na križ pribiti, da se ne mogeo genoti — v tom hipi je vsa pitanja rešo, premagao celi svet, samoga šatana.

To je Kristušova šola. „Glejte, zgled sem vam dao“. Lüstvo pošteno, pazi na te, ki ti ponüjajo ali ti bodo ponüvali roko za vodnika. Ne podaj svoje roke tistomi, ki ne hodo v Kristušovo šolo, kak smo jo zgora spoznali. Mladi šolani lüdje, ki nemajo časa, da bi se pripravljali z molitvov i s tihim delom, a bi že radi nosili zastavo ali križ naprej v procesiji, so ne od Boga poslani. Vodi jih nadüstost, gizda, ki je od vraga, Njegove poti pa neso bože poti, zato neščemo iti za njimi.

obhajilo, k šteromi bi naj pristopili vsi dečki. Pri sv. meši bomo spevali sledeče pesmi: 1. „Glasno zapojmo“ (vsi sküпно); 2. „Oče večni“ (sküпно zbor); 3. „Ti o Marija“, (vsi sküпно); 6. „Zdrava zemlje vse gospa“, (vsi sküпно).

Ob sv. meši bo javno spravišče pri cerkvi. Govorili bodo sledeči gg. Dr. J. Hohnjec, profesor bogoslovja ino predsednik Prosvetne zveze iz Maribora. Dr. J. Meško kaplan iz Maribora i Škraban kaplan od Grada. Med temi bo pa par pozdravnih govorov naših kmečkih dečkov. Pri zborovanji bomo spevali dve pesmi „Morski zvezdi“, in na konci „Povsod Boga“ s sprevañanjem godbe. Opolodne bo sküпен obed za tiste, šteri se priglasijo. Obed košta samo 3 Din. Društvo bo preskrbelo tüdi brezplačno prenočišče za vse tiste, ki pridejo v soboto. Vsi, ki želejo prenočišče ali pa obed, se morajo prijaviti do 20. avgusta. Prijavi se lahko vsaki tüdi na domačem župnom uradi, ki nam bo poslao vse prijave. Ob pol 3 vöri bodo slovesne večernice. Po večernicaj ponovijo Ljutomerčani igro „Sultanova hčerka in dobri vrtnar.“ Vstopnina za igro je: Sedeži 8, 6, 4 Din, stojišče 2 Din.

Dečki, ne bojte se trüda in duge poti. Pridite z vozovi, z bicikli i peški. Naj ne ostane doma niti eden dečko. Pridite, da bomo pokazali, ka zmorejo naši kršćanski dečki. Tabor bo tüdi v slüčaji slaboga vremena.

Na veselo se videnje.

Odbor Prosv. društva
v Črensovcih.

Zdravilo naših dečkov.

Našim dečkom bi rad nekaj napisao. Odkrito povem, da žmetno iščem način, ki naj bi vas „prijao“.

„Nam dečkom, pa vrastvo? Što je betežen, tisti že ne več dečko!“ O, tüdi dečki so večkrat betežni na teli, še večkrat na düši. Samo bodimo odkriti: tüdi veselomi dečki pride bar včasih megnjenje, gda jasno začüti, ka je ne vse prav pri njem. Naj vas ne zapela velka vnožina rdečih lic, iskrecih se oči i spevajočih vüst, vriskajočih. Ne so vsigdar sunčni dnevi, tüdi deževni vnogokrat pridejo, oblacni i žalostni, posebno za düšo. Zato bi vam mogočno vrastvo rad povedao.

Za časa Jezušovoga življenja na zemli je bila v Jeruzalemi edna posebna kopel. Sveto Pismo pravi, da je večkrat stopo angeo v njo i razgibao vodo, da je zaplüskala. Što je po tistom prvi stopo v kopeo, je bio ozdravljeni. Kak so se v nogi betežniki, ki so tam poleg bili, s strahom rivali, da bi ja kemprle prišli v vodo. Pa ozdravljeni je bio samo eden. Med temi v nogimi nevolnimi je bio tüdi eden težko betežen, ki pa nikoga ne meo, da bi njemu prvomi pomogeo v vodo. Pa je prišeo mimo naš Gospod i ga je zvräč, nej njemu je trbelo iti v vodo.

Nakonci ga je odslovo: Idi v miri, pa ne greši več!

To je lepa predpodboda svestva pokore. Gospod je znao, da bomo mi nevolni romarje tüdi po svestvi krsta grešili pa si bomo zaželeli čistilno vodo, da operemo svojo zamazanijo. Pripravo nam je zato zdravilo kopeo, štere voda vsikdar plüska i ne je samo tisti ozdravljeni, ki prvi vstopi, nego vsi, ščista vsi, ki se bližajo tihoj spovednici i odhajajo od nje kak se morski vali bližajo rešilnomi bregi i odhajajo.

Bole Cerkev nemre omiliti spovedi kak jo je v našem časi. V prvom vremeni kršćanstva je bila v navadi

očivesna spoved: vsaki je svoje grehe vadlüvao pred celov cerkvenov občinov. Pa javno pokoro so opravljali, po predgi so morali zapüstiti cerkev i do konca meše so morali čakati vöni pred hižov božov, včasih v posebnom šatori.

Pri tom se spomnim, kak ravno pri nas, posebno dečki, ostanüjejo odzvuina cerkve i tam, sam Bog naj sodi, preživejo čas meše. O da bi tüdi tej spoznali, kak nekaj velikoga je hiža boža, kak blagosloveni njeni prostor, predpodboda nebeskoga!

To v oklepaji! Zdjaj pa naprej: v srednjem veki pa še prle, so javni grešniki nosili posebno spokorno obleko i tiste, ki so v cerkev šli, so milo prosili: Spomnite se nas!

Zdjaj pa primerjajte s tem denešño prakso spovedi: šteromišteeč dühovniki se lejko spoveš vsej grehov, nej kak negda, gda so se farniki bar k Vüzmi morali spovedati pri domačem plebanoši. Celo redovnice, pri šterih je gledoč na spoved najbolje strogo, se po novom zakoniki Cerkve smejo spovedati pri šteromišteeč dühovniki, či to želejo za pomiritev svoje düšne vesti. Naš Gospod je svestvo pokore nastavio po svojem Vstajenji: odičeni tüdi po teli je prišeo med apoštole, dešno na nje i pravo: Sprejmite Svetoga Düha; šterim odpüstite grehe, so jim odpüščeni, šterim je za držite, so jim zadržani. Po svojem trplenji je nastavio svestvo mira, gda je sam vse pomiro z Bogom.

„Idi, pokaži se popi!“ Očišćeni si düševnih gob, oprani v vodi „drugoga krsta“, znova v posvečüjočoj milosti ali je pa ta narasla, pekla rešen, deo vremenitih kaštig ti je odpüščeni, vsi pogoji za Tvojo düševno rast so tü!

Či je dnes praksa Cerkve gledoč na svestvo pokore tak mila, tem bole bo naša odgovornost velka, či mo te milošče zametavali, tem ostrejša bo sodba. Sodimo se sami, da ne bomo obsojeni!

Gledam vas dečke pred spovedjov: mračen je vaš izraz, od silne teže greha guči.

Po spovedi vas gledam: veselje se blišči na vašem obrazi, oči živo sijajo, tisti mir, kak ga svet nemre dati, se je naselo v vaša srca . . .

Pridite, molimo Jezüša.

V Čakovci bo 23–25 augusta eucharistični kongres. 23 v petek popoldnevi ob pol šestih pridejo prezvišeni g. nadškof zagrebečki dr. Bauer i drugi püšpecje. Tüdi naš prevz. g. Dr. Tomažič so obečali, da se vdeležijo kongresa. V soboto, 24. je sküпно prečišćavanje mladine. V nedelo 25 slovesna sv. meša na prostom, govori i druge pobožnosti, nazadnje pa velika precesija z Najsvetejšim. Odbor jako žele, da bi se nas kemveč zbralo iz Slov. krajine i bi počastili Najsvetejšej. V vsakoj vesi naj zato eden moški ide od hiše do hiše i opita, keliko jih bo šlo. To naj javi do 18. augusta uredništvu Novin. V precesiji idemo v petek predpoldnom ob 10, z Črensovec pridemo vküp z drugov precesijov pri takzvanj barackoj krčmi pred Čakovcom, tak idemo v Čakovec, da smo navzoči že pri sprejmi prevz. gospodov püšpecjev.

Pesmi bo vodo g. Lütar Štefan, črensovski kantor, ki bo tüdi peški romao. Bomo meli v Čakovci svojo slovesno mešo i spevali sküпно.

Naših g. dühovnikov bo romalo vekše število, med njimi g. Jerič Ivan, dekan, ki bodo tüdi tam predgali. Lendavsko procesijo bodeta vodila g. Halas i Koren. Več drugih g. dühovnikov i bogoslovcov se je tüdi pripravilo, da bodo romali.

V Čakovci se tüdi lahko spovete. Priporoča se pa vsakomi, da opravi

doma spoved i v Čakovci pristopi samo k sv. prečiščavanju.

V Novinaj prišestnoga tjedna bo ešče ednok vse natenkoma napisano i Novine bodo pravočasno vsakomi do rok dane. Romar.

NEDELA.

Te je šou opravičen na svoj dom, oni pa ne; zakaj vsakš, ki se zvisi, bo ponižan i što se ponizi, bo povišan.

Molimo. O Bog, ki svojo vsemogočnost razkrivaš najbolje z odpuščanjem i smilenostjov: povnoži nad nami svojo smilenost, da bomo šli za tvojimi obljubami i bomo deležni nebeski dobrot. Po Gospodi našem . . .

Deseta nedela po risalaj.

Evangelium Sv. Lūkača XVIII.

Vu onom vremeni: Pravo je Jezus nekim, ki so se v sebi vūpali kak pravični, i druge so zametavali, priliko eto: Dva človeka sta gori šla vu cerkev, ka bi molila; eden Farizeuš, i te drugi Publikanuš. Farizeuš stoječ i etak v sebi molo: Bog, hvalo ti dajem, ka sem ne, kak drugi ljudje, zgrabljivci, krivični, lotri, kak je i ete Publikanuš. Postim se dvakrat v tjedni, desetino davam od vsega, ka ladam. I Publikanuš ozdaleč stoječ, ne je šteo niti oči na Nebo podignoti, nego se je bio v prsi svoje, govoreč: Bog, bojdi milostiven meni grešniki. Velim vam, doli je šo ete opravičeni vu hižo svojo bole od onoga: ar vsaki, ki se zvisi, ponizi se; i ki se ponizi, zvisi se.

*

Berilo iz pisma svetoga apostola Pavla Korinčanom: „Bratelj Znate, kak ste se, zapelani, pūstili voditi k nemim bolvanom, gda ste bili pogani. Zato vam dam na znanje, da nišče, šteri govori v božem Dūhi, ne pravi: „Proklet bodi Jezus“, i nišče ne more praviti: „Jezus je Gospod“, zvūn v Svetom Dūhi. Različni so dūhovni darovi, isti pa je Dūh. I različne so službe, isti pa je Gospod. I različna so dela, isti pa je Bog, ki dela vse v vseh. Vsakšemi pa se nazveščenje Dūha davle v hasek. Ednomi se po Dūhi davle reč modrosti, drugomi reč znanja po istom Dūhi; drugomi vera v istom Dūhi, drugomi dari ozdravljenja v ednom Dūhi; drugomi čudežna dela, drugomi prorokovanja, drugomi razločavanje dūhov, drugomi raznovrstni jeziki, drugomi razlaganje jezikov. Vse to pa dela eden i isti Dūh, ki deli vsakšemi, kak šče.“

Kak pisano je življenje ljudi. Edni živijo življenje polodelca, drugi obrtnika, drugi uradnika, drugi dūhovnika itd. Težko bi zbrali vse vrste življenja. Človeki se včasih rada zbūdi miseo, zakaj sem jaz ravno to, ka sem, zakaj sem ne kaj drugo. Posebno takš človek, ki šče dosegnoti na najtežji način največ sreče, pride včasih v takš stiske, gda se njemi v njegovom stališi ponesreči kakša stvar. I senjari, kak bi bio, če bi bio v drugom stališi. Sam s sebov je nezadovoljen i s tem ka ma, tūdi ne. Šteri pa živi ne samo za te svet, nego gleda naprej prek groba, zna najti tolažbo v vsakšoj nepriliki svojega stališa. „Različne so službe, isti pa je Gospod“. Zato tūdi moramo opravlati različna opravila, če so službe različne. Eden je pozvani za to službo, drugi za ono. Eden za telovno delo, drugi za dūševno. Isti pa je Gospod. Vsi pa mammo nad sebov Gospoda, šteromi moramo služiti v službi, v šteroj smo. On nas je v to službo pozvao i žele od nas, da jo verno spunjavlemo. Vsakš svoje dužnosti. — Različne so te dužnosti, ar so različne službe. Edne so ležejše, druge žmetnejše. I ravno zato se v človeki včasih lahko zbūdi nezadovolnost, zakaj ravno on mora tak težko opravlati svoje dužnosti, zakaj je ravno on sojeni na tak trdo življenje, nešterni pa tak zlehka i gospocki živejo. — Različne službe morajo biti, ar eden vsega ne zmoro, zato je tūdi nujno, da edni opravljajo ležejša, drugi žmetnejša opravila, čeravno smo vsi pred Bogom popolnoma vednaki. Po našoj pameti bi se v nogim godila krivica, kak da bi v nogi bili zapostavljeni Ali živa vera nam pove, da je isti eden Gospod, ki je do vsakšega človeka, največšega gospoda ali največšega siromaka, neskončno pravičen. Vej smo vsi njegovi služabniki, čera-

vno različne službe opravljamo. On bo tisti, ki zravna vse razlike, štere ljudje sami napravimo med sebov iz nevošččenosti, iz poželenja oči, parovnosti. Sodo bo po tom, kak šteri spunjavle svoje dužnosti za volo njega. Šteri več samopremagūvanja doprinese, večšega plačila bo vreden. On bo pač do vsakšega brezkončno pravičen, to smo lahko osvedočeni.

Te tjedem bom molo, trpo i delao vse: naj Slovensko krajino lūbijo njeni šolani sinovje i njene šolane hčeri.

Predga preč. g. Radoha Jožefa pri pokopi † Žižek Alfonza.

Kakor list, ki ga veter odruga, kakor dim, ki se dvigne kvišku, kakor kaplica vode, kakor cvetlica, ki zjutraj cvete, zvečer pa že ovne, je naše življenje.

To, da so te primere resnične, nam priča danes mrtvo telo našega Alfonza.

Kako resnične so tudi besede, da ne vemo ne dneva ne ure smrti, nam kliče danes naš pokojnik.

Stari morajo, mladi morejo umreti. Tudi to resnico nam danes ponavlja to mlado truplo.

Bratje in sestre v Kristusu! Nisem prišel na ta sveti kraj, da bi s svojo besedo večal vaše bolečine, ampak, da vlijem vanje balzama. Ne mislim povzročati novih solz. Sicer pa teh takorekoč več nimamo. Bridko plakamo že pet dni in naše oči so izčrpane do onemoglosti. Bolna in ljubeča mati je izplakala vse svoje solze doma na bolniški postelji. Kje bi še zmogli kaj solz trpeči oče, bratje in sestre? Ne, njihove solze je odnesla deroča Mura, po kateri so noč in dan hodili ter klicali: Alfonz, naš dragi Alfonz, kje si?...

Zdaj te imamo. Ob tvoji snežnobeli trugi šele prav dobro čutimo, kako drag si nam in kaj smo s teboj izgubili. Da, izgubili smo mladeniča, ki nikdar v življenju ni imel nasprotnika. Vse ga je ljubilo, vse spoštovalo. In kako ne bi? Saj je bil tako iskren, tako skromen, tako pošten in potrpežljiv. Imel sem ga 4 leta v tesnem stisku in ga spoznal v dno duše pa rečem: Tak je bil vedno in povsod.

In tisti smeh na njegovih ustnicah, kako veliko nam je pravil! Pravil nam je, da prihaja iz srca, v katerem vlada harmonija, red, Bog sam. Gostokrat je prihajal me obiskat. Neki gospod, ki Alfonza ni poznal, me je nekoč vprašal: Kdo je tisti študent, ki se tako lepo prismejlja sem gori k vam?

Da, ti obiski so bili polni veselja. Po več ur se je pogovor sukal okrog dijaškega življenja, o literaturi, o razvoju prekm. dijaštva, o kat. akciji, zlasti pa o sodobnih socialnih razmerah. Njegovo dobro srce je krvavelo ob pogledu na socialne krivice. Rad bi pomagal trpečemu človeštvu. Na to se je pripravljaj v svojo dušo. Je pa že zdaj pomagal, kjer je mogel. Svojemu trpečemu očetu je ponavljal: Eh oče, kaj bi se tako žalostili, saj ni tako strašno, pa zopet mine.

Zadnja leta je prišel velikokrat v stisk z dijaki, kateri so se močno nagibali h komunizmu. Nalašč je šel med nje. V začetku so ga gledali nezaupno. On jim je znal priti do srca tako modro in neprisljleno, da so ga vzljubili in poslušali. Sam Bog ve, kolikim je odprl oči, da so začeli resno razmišljati o Bogu. Rad je ponavljal: Socialnih krivic so krivi ljudje in samo ljudje, Bog in Cerkev nič.

Z nekim sošolcem, ki je imel polno verskih domov in predsodkov, sta se razgovarjala o veri cele ure kasno v noč. Alfonz je sladko zaspal a ne tako tovariš. Ta sploh ni zatisnil oči od vznemirjanja. Drugo jutro reče: Ah, res grozno je življenje brez upanja na posmrtnost. Ni mogoče, da bi človek in žival imela isto usodo . . .

V soboto zjutraj usodnega dne je prišel na tukajšnje postajo, kjer sem čakal na vlak. Dolgo, več čas do vlaka, mi je navdušeno pripovedoval o dijaškem zborovanju v Soboti. Istega dne ob 11 se prismejlja v zavod v Veržeju. Pogovor nanese na to in ono. Pri odhodu mi reče: Gospod, kakor hitro se vrnem iz dij. zborovanja v

Ka pravite na to, g. urednik?

V večih mestaj Slov. krajine je sledeč slūčaj: Gospod ma redno in privatno slūžbo, gospa ma slūžbo, pa včas i še deca ma slūžbo. Poleg teh pa v nogi sposoben pomenkanje trpi. Ali je to socialna vsmilenost do bližnjega? Bi se ne lejko, privatna slūžba pūstila tistomi, ki nema nikše slūžbe? Ka pravite na to g. urednik?

— Opazovalec.

Celju, vam pridem poročat. Z Bogom. Na svidenje . . .

Ah, kdo bi mislil? To svidenje je bilo čez 4 dni pri brodu. Toda ničesar mi ni poročal, ker so njegove ustnice bile mrtvo neme.

Pred par tedni, ko sva dolgo govorila o poklicu in ko se še ni hotel jasno izjaviti, češ, pridem drugič, mi na koncu reče: Ako mi Bog da milost, da postanem duhovnik, vas že zdaj vabim na primicijo, da mi boste pridigali.

Dragi bratje in sestre v Kristusu! Ta primicija je danes . . .

Samo še eno posebnost naj omenim o našem dragem Alfonzu. Pred dvema letoma je sestavil kratek spis z naslovom: Težavna pot.

Ta spis so letos priobčile Novine. V njem opisuje, kako silno je hrepenel po študiranju in koliko težav se mu je postavljalo na pot ravno zadnje leto pred gimnazijo.

Tekom dolgih 8 gimnazijskih let mu tudi ni manjkalo težav. Vse je premagal z veliko vero in vdanostjo. Mogoče je sestavljaj nov spis o teh težavah ali pa ga je že sestavil. Trebalo bi samo zaključiti, zadnjo stran napisati. To opravilo so zvršili kruti murski valovi . . .

Ta zadnja stran Alfonzovega življenja je tako strašna, da se nam ob pogledu na njo srce krči, oko se solzi. Kar gledamo na tej zadnji strani, se uam zdi neverjetno. Nehote se nam vsiljuje vprašanje: Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji . . .

Alfonza ni več. Njegova duša, upajmo, že uživa nebeško slavo. Toda, ako je še v vicah, pričakuje od nas pomoči. Molimo tu in še doma: Gospod, daj mu večni mir in pokoj. Amen.

Politični pregled.

Javna dela v Sloveniji. Ka pa Mūra nikaj? Iz fonda za izvedbo javnih del se bodo v Sloveniji izvedla eta javna dela: cesta Raka—Sv. Arh, Šoštanj—Št. Vid—Črna, Trbovlje—Marija Reka, Ljubljana—Litija, Ljubljana—Rake. Regulirale se bodo sledeče reke, odnosno hudourniki: Drava, Sava, Bistrica (pri Mojstrani), Bolca, Savinja v Logarskoj dolini ino pri Solčavi, Lubija, Lubnica i Lučnica. **Ka pa Mūra nikaj?**

Zakoni se pripravljajo. Cele vrste zakonov pripravla beogradska vlada, da je predloži parlamentu, odnosno odbori, štere šče po danom pooblastili rešiti. Dr. Korošec pripravla zakon od samouprave banovin.

Veliki komunistični nemiri so bili v Franciji. A vlada je zatrla vse.

Komunistični zavūpniki držijo spravišče. V Moskvi so se zbrali zavūpniki komunističnoga gibanja i so sklenili, da celi svet preplavijo z agitacijov za revolucijo. Posebno se vržejo na mladino. V vsako društvo, ešče cerkveno, se dajo pisati i tam širiti svoje navuke. I svoj peklenski načrt so že poskušili dosegnoti celo pri slovenskom dijaštvu, gda so se vrnoli v Marijine družbe. Garcia, Španjolec, je priznao, da so španjolsko revolucijo komunisti napravili. „Ljudska pravica“ je to lani na vse štiri tajila. Zdaj jo je brat v laž postavlo.

Abesinsko pitanje. Abesinci majo že šestojezer vojakov na meji proti Talijanom. To je Talijane tak prestrašilo, da so začeli nova pogajanja, po šterih naj bi Portugalija odala nekaj svojih afrikanskih naselbin. A ona nešče čūti od toga.

GLASI SLOVENSKA KRAJINA.

† **Takač Irma.** V nedelo, 11. aug. je zaspala v Gospodi pobožna starica Takač Irma v Lendavi. Pokojna je bila duga leta vučiteljica v Trnji i to tak dobra, da ni pred njov, ni za njov takš trnarska šola ne mela. Čeravno ženska, je znala držati disciplino i deca so jo bogala kak na komando. To pa zato, ar je bila iz srca pobožna. Kak vučiteljica je vsaki mesec prihajala k spovedi i k stoli Gospodovomi, ki jo je krepo, vodo, da so se po njej ž njegovim dūhom napolnili tūdi deca v šoli. Zdaj že tri leta je pešala i v lepoj starosti od 74 let zaspala. Bila je naročnica naših listov i podpornica naših siromakov. Naj se njej smiluje Srce Jezušovo! Molimo za njo.

Gaberje. Pri nas je preminočo nedelo bilo proščenje. Sv. mešo i predgo so opravili g. dekan Jerič v našoj kapelici. Ob toj priliki so g. dekan blagoslovili tūdi novi križ na pokopališči. Vnogo lūdi se je zbralo te den v Gaberji, i ka je hvale vredno, lepo mirno je poteklo, brez kreganja ali kaj hūjšega. Muzike je pač ne bilo.

Benéc. Gde pa je te kraj? Šteri mate gorice v Lendavi, bote mogoče znali. Tak se zove druga graba (klanjec) kak pride vō z Lendave. Sami Slovenci smo tū naseljeni. Novine mammo naročene skoro vsi. Zato mislimo, da se tūdi mi v Novinaj lejko včas i oglasimo. Vej bi se večkrat kaj glasili, da smo pa dozday tak mirno življenje živeli, ka za Novine nikaj posebnoga ne bilo. Skriti smo bili v toj grabi i mirno smo živeli, zato se nišče dosta ne brigao za nas. Zadnje čase pa se naše ime širi vsikdar dele naokoli. Celo v Mostje so že zvedeli za nas. Vsikdar več lūdi se obrača v našoj maloj grabi. Ka koli jih vleče k nam? Celo po noči, koli pol noči lazijo okoli voglov naših hiš. Nekaj dekeo toti mammo. Pa to so šče bole dekličke kak dekle. I vrle so. Mira pa le nemamo. No bomo pa od zdaj malo bole pazili, ka je tisti magnet, ki tak močno vleče na sebe. Mogoče v Mostji kaj zvedimo. Pa te drugoč več povemo širšoj javnosti.

Beltinci. Misli k občnim zborom Prosvetnih društev. Prva i največša dobrota, štero ma ljudstvo od delovanja po društvih, je ta, da se navči vzajemnosti, sloge, skupnoga dela ino medsebojne pomoči. Z združenimi močmi se v v nogih mestaj napravi kaj dobrega i hasnovitoga. — Samo ka je toga dūha medsebojne pomoči pri nas šče vse premalo. Znam, da med lūdmi, med krščeniki ne bi smelo tak biti. Med nami mora valati i držati pregovor: Vsi za ednoga, eden za vse! — Za naše ljudstvo je to edina rešitev. Nikda so je mogočnjaki preganjali s gospočinov i desetinov, zdaj je šče vničiti penez. To je tisti penez, ki se steka v roke maloštevilnih bogatašov ali kapitalistov. Ti so združeni v bankah. I banke majo vso trgovino v rokaj. So banke, štere delajo dobro, te so bele vrane med njimi, druge pa gledajo samo za svoj hasek. Vsaki penez gnjesden skoz bank teče i tam ga tūdi dosta ostane. Kapitalisti vladajo, i ščejo orobiti države, da bi tūdi na svojoj strani mili vojaštvo i postavlo. — Strašno nevervana je moč bank. Ali naj ljudstvo obvūpa? Se nikak nemre obraniti? Če ne razmi, ka se godi po sveti i če je nesložno, te resan ne pomoči. Če pa se šče organizirati i si pomagati z združništvom, šče lahko pridejo lepi časi. Zato je do Krek telko delao na to, da se ljudstvo složi. Pravo je tūdi: „Združeno ljudstvo bo premoglo združene kapitaliste“. — Med nami so resan razlike: eden je gospod, drugi kmet, velki ali mali posestnik, delavec, hlapec ali dekla. Vsaki pošten stan je dober i potreben. Vsaki pošten človek ma svojo čast. Večkrat pa moramo stopiti vkūp: v cerkvi, gde mammo istoga Boga, v šoli, gde mammo vsi pravico do izobrazbe; i tak tūdi v društvu, kje se ščemo vsi navdušiti za dobro stvar. Tū se združujemo za skupne namene! Tū naj je tisti inakš višji i srečnejši, prijazen z vsakim. Što je pa v vsakdanšnjem življenji nišiši, naj je tū zavūpliv i naj

se počuti kak brat i sestra med brati i sestrami. Tu se ne ločimo. Ednakost naj se pokaže pri spevanji, pri igranju, govornaj ino pri volitvaju. Nastopi naj vsaki, što šče i zna. Volimo pa samo tistoga, ki de bole delao, naj bo štokolikoli. Pazimo samo na edne vrste ljudi, da jih nemo volili, to so: *pohijšljivci*. — I to bojdi naše veselje i naš ponos, da v družtvi delamo sami radi i prostovolno. V šolo hodijo deca dostakrat samo zato, ar bi inači bili kaštigani; porcijo moramo plačati, ar drugače pride rubeže; k vojakom morajo iti dečki, ar je to njihova dužnost, da čuvajo državo. V družtvo pa ideš prostovolno. Samo edna kaštiga te čaka i ta velika: če se ne zanimaš za čedno stvar, se tudi nikaj ne navčiš. V fari, gde so zaspanci doma, se pravi, „da tam se nikaj ne da napraviti“. Takša fara ali občina tudi ne more čakati kaj dobrog v bodočnosti. G. Š.

Popravni izpiti. Ravnateljstvo državne realne gimnazije v Soboti nannanja, da se bodo vršili popravni izpiti po sledečem razporedi: Dne 26. avgusta: Francoščina za vse razrede. Dne 27. in 28. avgusta: Ostali predmeti za vse razrede. Dne 29. avgusta: Popravni izpiti nižjetečajnoga izpita. Ravnateljstvo.

Črenovci. Naš kaplan g. Bejek Janoš, so v nedelo odpelali romare na Sladke gore. Meša za romare je bila na Sr. Bistrici. Nadomestivali so g. kaplana novomešnik g. Gregor Janoš iz Sobote, ki so nam lepo i pobožno spevali veliko sv. mešo.

V. Polana. Proščenje sv. Donata smo obhajali v nedelo. Slovesno sv. mešo so služili i predgali mil. g. Greif Ivan ptuški proš. — Naši siromaki so poslali pritožbo v Novine, zakaj je dobila bogatoga pisatelja Kranjec Miška mati kukorico, ne pa vekši siromacije. Komunističnoga duha „Ljudska pravica“ si zato dovoli grde napade. Pač kakši duh je v njej, takšega sveti pokaže. Če bi njej bilo za siromake, bi v djanji to pokazala, ne ka se nači dela kak piše.

Gančani. Jako nas je razveselila novica, kda smo zvedeli, da so se spomnili v daljnjoj Argentiniji naše gasilske čete domačini Tratnjek Štefan, Pücko Martin in Ožbetič Alojz pa njej zbrali precejšnjo podporo (1000 Din). V svojoj lübezni do domačega kraja so dali težko zaslužene prihranke, da razveselijo s svojim darom prijatelje i znance. Gasilska četa jim je zato hvaležna pa jim pošila prijateljske ino zahvalne pozdrave. Želemo, da se še naprej spominajo z lübezni svojih znancov v domovini. Pa ne samo iz Argentinije, tudi iz Francije ino Kanade smo dobili od znancov pozdrave in darove, za štere se njim zahvalujemo ino jim viačamo pozdrave. Ar smo nabirali darove za nabavo novih uniform tudi med domačini, ki so razskropleni po celoj državi, se zahvalujemo za darove

Pücko Gizeli, Berendijaši Jožefi i Legeni Ivani. — Gasil. četa v Gančanih.

Vnogo blagoslova. V četrtek je pelao v Ljubljani k oltari s Kroga g. Ferencič Joško, zdaj uradnik pri banskoj upravi gd. Cvetkovo iz Sobote. Čestitamo. Mladomi pari vsi krožančarje želemo srečo pa boži blagoslov. Naj jiva blagoslovi Srce Jezušovo.

Spomin na dobrega moža. Pred kratkim je vmro Kramar Jožef, mladi možki na Sr. Bistrici. Za pokojnoga je brezplačno služo 2 sv. meši urednik Novin v zahvalo, ka je bio goreči naročnik naših listov i večletni nabiratelj na Dom sv. Frančiška. Pokojni, čeravno kmet, se ne sramüvao iti okoli i prositi za siromake. Teh molitve so zdaj veliko plačilo za njega. Kak naročnik Novin pa je te, gda so se začeli boji proti njim, ne samo stanovitven ostao pri njih, nego celo jasno i glasno povedao, da *njegova družina nikdar ne odstopi od njih*. Večen spomin naj ma te blagi mož, molimo za njegovo dušo i ga nasledüjmo.

Črenovci. Naš novomešnik, g. Cigan Franc je odišeo nazaj na svoje službeno mesto, da tu ponovi s slovesnostjov svojo prvo mešo med mladino, štero je duga leta vodo i štera je to želela. Na slovesnost sta odpotüvala tudi stariša novomešnika.

Tistim, ki majo svoje v duhovniškom ali redovniškom stani. Marijin List namerava letos izdati v ednoj velikoj lepoj formi vse predge, štere so se spregovorile pri novih sv. mešah i zlatoj meši. V te snopič bi prišla tudi imena vseh naših duhovnikov, redovnikov i redovnic. Prosimo zato naše preč. g. duhovnike, redovnike, redovnice i njihove, naj javijo na uredništvo Marijinoga Lista *imena i rojstno občino pa mesto službovanja za vse tiste duhovnike, redovnike i redovnice, ki ne službüjejo v Slov. krajini*. Naša krajina je dosta lepi cvetov odtrgala i presadila v boži ogracek. V zahvalo dobromi Bogi, pokažimo javno te rožice. — Urednik.

Krog. V nedelo, štirtoga, se je v Muri vtopo 20 let star Marič Ivan z Dokležovja. Slüžo je v Turjancih, pa se šo kopat i se vtopo. V četrtek so ga najšli nagoga na Kroškom. — K ednomi sirmaki je prišo nekak, za ime ne vemo, na žakucijo. Srmak se je tožo, ka ma dosta dece. Zakaj? Püsto se je v razgovarjanje za ženskami (moremo povedati, da so tam arendeške štirje pri ednoj hiši), pa je začno včiti, kak naj delajo, či kaj pri sebi čütijo, ka nedo mele telko dece. Sramotno! Radovedni pa smo, či so eksakutarje tudi za to poslani, ka naj ženske kaj spodobnega včijo. Pa či so takši tudi spodobni za državno službo?

Ogenj. V nedelo, gda so v Bakovcih obslüzavali sv. Ano, se je vuzgala Tratnikova oslica. Zahvaliti se je gasilnim četam, da se je ogenj ne dale razširo, čigli je oslica bila samo par metrov od slamov pokrite hiše.

Pomilüvanja vredni so pa tisti bakovski, šteri so pijani ovirali pri gašenji kroške gasilce.

Odpoved kantorske slüžbe. G. Lütar Štefan, šolski upraviteo v Črenovcih i dugoletni delaven, nevrüdlivi kantor so se odpovedali z 1. septembrom kantorske slüžbe. V zahvalo dobromi Bogi, ka so njemi na čast teliko let lejko delali, poromajo v Čakovec peški za romari na euh. kongres, gde do tudi igrali.

Beltinci. K sporočilo o zgodovini občin pripomnimo, da je tudi zgodovina beltinske občine dobro sestavljena i da je pisec, ki jo je sestavo, dobo pohvalo od banske uprave v Ljubljani. Pisec se je naimre zanimao i raziskavao zgodovino naše občine že duže časa.

Nekakomi, ki se je negda nevolivao, da naše ženske ne vejo več tretji i presti, sporočimo, naj pride zdaj gledat, gda je len dvakrat vekši zraseo kak tisto leto, pa de vido i čüo, če trlje bole klepečejo s trlicami kak z jeziki. Samo brez velke nevarnosti tudi nede hodo okoli pečnice, trlic ali za pravo trlj, to njemi naprej povemo.

Gederovci. Pri opravljanji z slamov se je dregno v oko naš goreči širiteo Edšidit Štefan i slabo vidi. Zdravi se v Soboti na očnoj kliniki v Zdravstvenom domi. Priporočo se je Mariji Pomočnici i sv. Ivani Boski i njemi je že precu bouše. I mi njemi iz srca želemo ozdravljenje.

Beltinci. „Katoliško prosvetno družtvo v Beltincih“ sporoča, da bo občni zbor dnes v nedelo 18. avgusta ob 9 vöri po ranoj meši v šoli v Beltincih. Vableni so vsi stari člani i članice i vsi katoličansko zavedeni dečki i deklet, ki želejo delati z nami. Pridite pounoštevno, da napravimo načrt za prosvetno delo v našoj fari i se natenko pogučimo! Sestavljen bo tudi novi imenik članov i članic. Iskreno vableni vsi! Odbor.

Romarje na Sladke goré iz beltinske fare so odišli 10. avgusta iz Bratonec, gde je bila ob 6. vöri za nje sv. meša, štero je služo naš domači novomešnik preč. g. Ivan Škafar. Po sv. meši je g. novomešnik na prošnjo romarov spregovoril nekaj spodbüdni reči romarom v slovo. Nato so z Marijinov pesmijov v proščeciji odromali. Naj izprosijo pri Mariji dosta milosti za sebe i za Slovensko krajino.

G. Bistrica. Naš vrlji širiteo, Kolenko Karol, je dobo službo v Franciji i odišo ta za sestrov, da pomaga k dobromi stanji domači dom. Želemo njemi obilno božega blagoslova. — Teško je zbetežala žena Krampač Štefana, našega širitela. Daj njej dober Jezuš skorajšnjo ozdravljenje. — Vmrla je logarica, vdovica Krajčičova. Srce Jezušovo naj se smilüje njenoj duši.

Žizki. Iz orožnih vaj se je povrno naš širiteo Stanko Ivan. Prišo je

z zvezanov glavov. Pri vajaj na motornom potači se je zgodila neka neprilika, a vekše nesreče ne bilo, eden si je samo roko potro. — Na euharistični kongres nas bo romalo iz Žizkov do 50 oseb.

Dragi grahor. Negda smo se tožili, zakaj nam je žito grahornato, ar je vse smečeno. Zdaj je pa tisti srečen, ki ma dosta grahora, ar je grahora cena 350 Din po metri. Zastitino naopak svet. Krüh je več kak dvakrat falejši od smeti.

Zahvala. Žalostna Žizkova družina se prisrčno zahvalüje brodari Dominiki, tak staromi kak mladomi. Oba sta z velikov lübvajov spravila iz Müre telo našega nepozabnoga Alfonza. Lepo sta je oprala i ga prinesla k brodi. — Toplo se tudi zahvalimo romarom od Majke Bistričke. Oni so prvi prišli molit za pokoj njegove duše. Sama Marija jih je poslala, Ona, šteroj so ga mati včasi po rojstvi izročili. — Zednim pa izrazimo prav srčno zahvalo našemi dijaštvi, štero se je tak številno zbralo pri trügi svojega prijatelja. Vsem vküp: Bog plati!

Ka je naš misijonarček šteo v italijanski listaj o ljubljanskem evharističnom kongresi. Vsi italijanski listi so puni hvale pisali o slovenskom narodi. Posebno so hvalili lepo spevanje, pobožnost i lübezni vöst do Jezüša i Marije. Tak nam piše misijonarček Kreslin iz G. Bistrice, ki je v Chieri v salezijanskem zavodi v Italiji.

Kratke novosti.

Kardinal dr. Hlond, kak znano, je na zadnjem euharističnom kongresi v Ljubljani govoril slovenski, pa ne samo v Ljubljani nego pri vseh sprejemih v našoj državi. Kak je to mogoče, so se vnogi spitalavali. On je Polak pa tak lepo slovenski zna. To je pa tak. G. kardinal je iz družbe Salezijancov pa je tak bio že prle večkrat v Sloveniji, posebno na Radni, gde so Polaki več let meli svoje gojence. On je stalno ne prebivao med Slovenci nego samo mimoidoč. Itak se je nekaj malo slovenski navčo. Ednok je bio kak škof ednok pa že kak kardinal v Ljubljani na Rakovniki. Tak se je zmerom kaj slovenščine navčo. Zdaj pa, gda so ga par mesecov pred kongresom sveti Oča Papa določili za svojega zastopnika pri toj proslavi, se je g. kardinal prav marljivo včio slovenski jezik doma v Poznanji. Na njegovo željo so njemi gg. salezijanci na Rakovniki, posebno g. dr. Walland, inšpektor, poslali slovnico, slovar i druge slovenske knižnice, kak tudi časopis „Slovenec“. Iz vsega toga se je g. kardinal navčo slovenski gučati.

Ozdravljenja v Lurdi. Po službenij poročilih iz preminočega leta je bilo v Lurdi 14 slučajov ozdravljenja, štera so se zvršila s pomočjov Matere Bože Lurdske na čüden način.

Vtisi s pogreba abiturienta Žizka.

Slišal sem duhovnika:
Ne malitia mutaret sensum eius,
sustulit eum Deus. —

Šaljivca sem slišal:
En prostor v nebesih je bil prazen!
Znova sem slišal duhovnika, govornika:

V čistilišču trpi — —

Slišal sem otožno slovensko „Vigred“, slišal mogočno latinsko: Beati mortui ...

Mlade fante študente sem slišal, kako so se poslavljalji ob odprtju grobu, v imenu vsega dijaštva, iz Ljubljane, Celja in Maribora, v imenu neutiložljivih domačih in vsega ljudstva.

O črni Muri sem slišal, o cvetnem popku, ki se ni odprl. —

Videl sem brsteče rože, ki so v grob omahnile, črno Muro sem videl in podrtjo vrbo sredi vodovja, ki mu je krčevito hotela biti križ nad zakritim, nepoznanim grobom. —

Videl sem grmade cvetja in vencev „nepozabnemu trpinu“, videl sem valovje črnih oblek, zardelih in blelih obrazov, zajokanih oči.

Pokojnikovo sestro Veroniko sem

videl, tak belo v lice, tak črno v obleki, onemoglo se naslanjajočo na tovarišice. Kakor Veroniko s križevoga pota sem jo videl ...

Pokojnikovega brata bogoslovca sem videl. Videl sem ga, slišal sem ga: Kakor Amen na Credo vseh govorov je zadnji ob grobu pribijal:

Verjem — verjem — verjem —
Ti živiš!! — —

Slišal sem njegov in očetov jok, sestrin in bratov jok, plač ogromne množice in krik sem slišal in videl, da se skoraj niso mogli ločiti s pokopališča. —

Videl sem, slišal sem, oboje se prepleta, ne da se ločiti!

Nazadnje sem videl veličastno svetli dan, v poldnevem soncu blesteč, videl sem senco onostranske svetlosti —

Visoko gori na sinjem nebu sem videl zanosno plavajoči zrakoplov, vedno višje, vedno manj vidno zemeljskim očem; njegovo brnenje je bilo kakor tajinstveni odmev mogočne nebeške pesmi. —

Žizek Alfonz je utonil 3. avgusta v Muri. Truplo so našli komaj 6. avgusta, več 100 m niže od mesta, kjer se je zgodila nesreča. Veliko cvetja so mu poklonili že pri prenosu v Lju-

tomersko mrtvašnico, kamor so z avtom pripeljali težko bolno mater, da je videla mrtvega sina. Pogreb sam je bil 8. avgusta: ob 8 uri je govoril v cerkvi njegov velik prijatelj, salezijanski duhovnik Radoha. Nato je bila za pokojnika slovesna zadušnica, ki jo je daroval isti gospod, pri kateri sta asistiral domača gg. kaplana Munda in Trobina. Ob krsti, ki je bila zunaj cerkve so zapeli domači pevci „Vigred se povrne“, isti so tudi peli med mašo. Ljudi je bilo ogromno, pogreb je vodil imenovani g. Radoha ob asistenci omenjenih gg. kaplanov in več bogoslovcev. Truplo je nosilo 6 akademikov. Štirje akademiki so se tudi v lepih govorih poslovlili od pokojnika, v imenu vseh. —

Molimo za pokojnikovo dušo!

Sestanek „Zavednosti“.

Že pol drugi mesec je od tega, odkar so naša prostrana polja znova sprejela na svoja tla up naše bodočnosti, našo študirajočo mladino. Sprejela so jih kot sprejemajo v suhem poletnem času na svoje izsušene prsi hladilno roso in se tolažijo z občutkom predvidene sreče: „Morda nam je ta rosa znanilka bogatega dežja, ki nam bo znova vrnil sok življenja v naše

usahle vrelce ...“ Upanja, ki ga ljudstvo stavlja v našo mladino, se ta v polni meri zaveda. Sredi največjih borb za vsakdanji kruh in v skrbi za bodoči poklic ne neha misliti na ljudstvo, iz katerega je izšla. Da se še posebej dobro vzgoji, da v krščanskem duhu pripravi svoje člane za poznejše poklicno delo med ljudstvom, ima tudi družtvo „Zavednost“, katoliško akademsko družtvo.

* * *

V sredo dne 31. julija je imelo to družtvo članski sestanek s štirimi predavanji. Prvo je vsebovalo nekaj „ugotovitev“, drugo je z zrelim vpogledom v potrebe naše dijaške mladine presojalo nujnost osrednje kat. dijaške organizacije pri nas in sploh v Sloveniji, zlasti spričo rastočega brezboštva med dijaško mladino (G. Pavel Berden). Ker tretje predavanje sploh v celoti ni spadalo v program sestanka, tudi nas pod tem naslovom ne zadeva. Nad vse važno pa je bilo četrto predavanje (g. Janoš Škraban). Začrtalo je družtvu delovni program v smislu načel katoliške akcije, pokazalo nam najbolj žgoča domača vprašanja, povdarilo, da se vse naše delo mora graditi na milosti. Iz tega predavanja so se rodili trije pripravljajni krožki: verski, socialni in načelno politični.

Razgled po katoličanskem sveti.

Vetanzos, deček mučenik.

V Meksiki se je zgodilo. Mladi gospod Vetanzos je bio zavolo vere zapreti. Znal je, da bo mogoče v mreži, pa bi tak rad še ednok sprejevo sveto prečiščavanje, da bi se za svojo zadnjo vtorico okrepčao s kruhom življenja. Gda je razmišljal od toga, kak bi se to moglo zgoditi, je zagledno skoz temnično mrežo edno svojih dekeo, ki se je približavala zidovji voze. Hitro je napisao na list papira sledeče vrstice: „Vsakše megnjenje lahko preminem s te zemle i za božo volo prosim za sveto prečiščavanje! Vetanzos“. Vrgeo je listič dekli, ki ga je zapazila i prečtela ga je i se odpaščila.

Sledeče zajtro je v hiši voznika škof ščista skrivoma služo sveto mešo. Med pobožno navzočimi je biosin zapretoga, osemletni dečko. V časi svetoga prečiščavanja je tudi on stopao k oltari i sprijao svoje prvo sveto prečiščavanje. Nato se je vršo genliv prizor: pišpek je vzeo edno sveto hoštijo i jo položo na svileni prič. To je djao v en žep i pozvao dečka, naj skrije na svojih prsaj: on naj nese ljuboga Zveličara oči v zapor. Dečko je sijao od veselja, medtem so pa navzoči jokali; tu v Meksiki bi se najprej lahko ponovilo, ka se je zgodilo dečki mučenci Tarziciji, ki je najšeo smrt, gda je šeo spuniti slično nalogo. S skuzami v očaj je blagoslovo pišpek maloga Kristonosca, okoli stoječi so kušnoli njegovo čisto čelo i dečko se je srčno paščo k zapori.

Pred zaporom so vojaki držali stražo. Eden izmed njih je pitao dečka, ka šče i ga je pelao v edno sobo, gde je eden mali gospod sedo v ednom velkom, lednom naslonjači. Bio je to ravniteo zapora. Z raskavim glasom je zakričao stopivšemi dečki: „Ka iščeš tu? Što si ti?“

„Prosím“, je batrivo pravo dečko, „če bi smeo svojemi oči dati zadnji küšec.“

„Što je tvoj oča?“ — „Gospod Ludovik Vetanzos“, se je glasno odgovor. „Ah, ftiček je tu v zapori!“ je mrmrao mali gospod i se porogljivo smejao. „Ja, le idi, smeš ga viditi; a bodi veseo, da me najdeš ravno pri dobroj voli, ovači... Ali pridi, mali, prle ti moram nekaj dati, da te ne napadne kakši beteg, i to za vse slučaje“. S tem je začao dečka gori i doli šlatati, te pa se je troso po vsem teli od straha, da mogoče odkrije sveto hoštijo i jo onečasti. Sveti angeo čuvar je vodo roko nečloveka tak, da ne je občutila male vzpetosti na prsaj dečka. Naednok je deček zapazao vbodlaj v lakti roke i je zakričao. „Le batrivo, mladi“, se je smejao ravniteo, „to nikaj ne pomeni. Samo videti sem šteo, če maš pogum. Zdjaj pa idi i obišči svoga očo!“

Gospod Vetanzos je bio ne malo presenečeni, gda je sinček vstopo, i ga je skleno v svoje roke. „Hitro, papa, hitro!“ je pravilo dete i začalo moliti čin požalovanja. Oča je genjeni molo ž njimi; nato je sprejao Gospodovo telo iz sinčkove roke. Včasi nato je vido, da je obraz deteta očivesno rdeči i da ga trosi močna mrzlica. Deček je še mogoče hitro pripovedavati, ka je včino ravniteo; nato je zastao njegov glas, prle tak blesteče oči so vgasnole, spadno je v očine roke i zdejno svojo dūšo. Rana vbodlaja na njegovom jako otečenom lakti roke je ovadila, ka se je zgodilo. Ravniteo njemi je dao strupeni, čemerni vbriz (injekcijo), ki je v najkračšem vremeni povzročo smrt.

Pisma naših iz tujine.

Ave Maria.

Chateauroux, Francija.

V dneh trpljenja, v dneh veselja, si Marija moja misel Ti. Tebe ljubí hčerka Tvoja, svoje žive dni.

Prečastiti gospod!

Od mojega zadnjega pisma, ki sem Vam je poslala, je minolo precí časa, ve šče je pihao hladen pomladni veter. Če ste je dobili, mi ne znano. Pomislim, da neste čemerni, če se pa oglašam pri Vas. Človek se nahaja v žalostnom položaji gnesden vsešiom, posebno pa v tujini i zato ne čudo, če njemi misli silijo daleč v domači kraj, gde ma nekoga, komi lahko zavüpa.

Vse inačise je resan življenje v tujini, kak doma, ka pripozna skoro vsaki izseljenec, cilo v začetki. Če pomislimo na lepe svečanosti, ki ste jih meli v kratkom preminočem časi, kak: nove sv. meše i malo prle eucharistični kongres, moramo priznati z odkritim srcom, da je edna velka razlika med nami i Vami. Tu, gde sovražijo dūhovnika i sploh vse, ka je za cerkev, tu, gde stariš ma dete v dobrom krščanskem zavodi i ga nešče notri nehati, zato ka se preveč katekizmuža včijo, i pravi, da si s tem nede kruha slūžilo, — tu mora biti i vse to čüti naš ubogi narod. Se razmi, da so tudi takši, ki vse to gledajo i poslušajo z mirnim srcom, a so pa tudi, ki jim srce močno krvavi pri takših dejanjaj. Ali, pomagati se z lehka ne da. Naj bi samo ostali tej, ki šče so dobri, stanovitni, da jim slabi vzgledi ne bi izrgali vere iz src. Ve nam Vi, preč. gospod, pomagati i nas vzpodbüjate z lepim i dobrim tiskom v „Novinaj ino Marijinom listi“, ki nas krepi v bojih proti sovražnikom. Bog Vam bo gotovo plačnik za vse to.

Tü, preč. gospod, se obračam z ednov prošnjov do Vas, mislim, da

mi je ne bote zavrnilo. Vi, ki mate gotovo prijateljski vezi z svojimi dūhovnimi sobrati tüdi tu v Franciji, ali bi mi šteli poslati par atresov od njij. Če se že človek za telo telko skrbi, ali naj püsti dūšo pešati? Ne! Strašno krivico bi sam sebi delao. I zato, če bo mi količkaj mogoče, bi rada šla do ednoga od slov. dūhovnikov, kajti rada bi se po domače razgovorila z dūhovnim očom, ka mi je v francoščini neide pregladko. Prosim, preč. gospod Vaše naklonjenosti, kda bote mogoči. (V pismi šeo odgovor. Vr.)

Novic Vam posebnih ne vem pisati, slabo je že tüdi v Franciji. Čüдно, da šče naši delavci li idejo. Če bom šče dugo na tom mesti, šče gvišno nevem, ar pri plači se nam slabo godi. Najpre novi zakon je, da se morejo cene, kak v trgovinaj i sploh povsod znižati, tak tüdi pri delavskoj plači od 100 fr. za 10 menje. Se razmi, da nam bo dosta falilo. Pa Bog pomagaj. Ž njegovov pomočjov mo šče nekak rivali naprej, dokeč bo njegova vola. Življenja si pač nemreš brez trpljenja predstavlati.

Za zdaj končam mojo pisavo ino Vas v Presvetom Srci Jezušovom najlepše pozdravljam.

Vam v Gospodi hvaležno vdana
Plej Marija,
iz Črensovec.

Službena naznanila.

Navodila za prodajo sadja.

Velika napaka v našem sadjarstvu je prerano spravlanje sadnega pridelka. Ne le, da poškodujemo pri tem sadno drevje, ker mu polomimo rodni les, ampak je tako, s silo potrgano sadje malo vredno, naj si ga že uporabimo za dom ali za prodajo, ker je prerano brano sadje še nezozorelo, ne da niti okusnega niti trpežnega sadjevca, na trgu pa pokvari cene še dobremu blagu.

Mi smo navezani z našim sadjem na inozemska tržišča, kamor ne prihaja le naše, ampak tudi ameriško, avstralsko in rusko sadje, ki je mnogo skrbneje spravljeno. Radi tega je razumljivo, da to sadje doseže boljše cene in uspešno konkurira našemu. Nevarnost je, da mi vsled tega izgubimo sadni trg, kar bo imelo za posledico, da se naše sadje, ki je sicer od narave odlične kvalitete, ne bo moglo več tako ugodno prodajati.

Ako naj tekmujeemo z uspehom na tujih sadnih tržiščih, je pogoj, da poznamo zahteve in običaje svetovnega trga in da se jim prilagodimo.

Sadje naj se ne obira prerano. To je posebno važno pri jesenskem sadju, ki pridobi največ na težini i kvaliteti baš zadnje dni. Rano poletno in jesensko sadje je obirati, ko je popolnoma razvito (drevesno zrelo), torej preden je užitno zrelo. To sadje za uživanje dozori med prevozom in v shrambah. Zimsko (pozno) sadje

pustimo čimdalje na drevesu. Po pravilniku o kontroli svežega sadja namenjenega za izvoz (Sl. list 298/4—1931) mora biti sadje, ki je namenjeno za izvoz, zrelo, brano z roko in nepoškodovano. Zeleno, nezrelo, prezrelo, obtolčeno, nečisto, deformirano, poškodovano po toči, streseno in omlačeno sveže sadje se ne sme izvažati kot sadjo za jelo.

Jabolka ne smejo biti manjša od 5 cm v premeru. V eni pošiljki morajo biti plodovi ene sorte in enega razreda ter približno enake veličine, sicer se more to sadje označiti kot „mešano“ ali „za predelavo“.

Pregled in kvalifikacijo sadja vrše posebni komisariji, odn. sreski kmet. referenti, ki izdajajo tozadevna potrdila. Ako roba ne bo odgovarjala predpisom navedenega pravilnika, ne bo komisija (komisar) izdala tega potrdila.

Navajam nekatere termine, pred katerimi bi se spodaj navedene sorte jabolok ne obrale: Astrahan 25. julija, Beličnik 25. julija, Charlamovsky 25. julija, Pisani kardinal 20. avgusta, Car Aleksander 20. avgusta, Grafenkajne 30. avgusta, Bismarkovo jabolko 10. septembra, Zlata reneta 20. septembra, Damasonka 20. sept., Baumanova reneta 20. sept., Herbertova reneta 20. sept., Zeleni štetinec 25. sept., Rdeči štetinec 20. sept., Kanadka 30. sept., Boskopski kosmač 30. sept., Kasselska reneta 10. okt., Pogačne 10. okt., Jonathan 15. okt., Zimska moščančika 20. okt., Bobovec 15. okt., Mondanski peping 15. oktobra.

Preranega spravlanja sadja pa ne zakrivijo vedno posestniki, namreč v prvi vrsti oni sadni trgovci, ki tako zeleno robo kupujejo in silijo sadjarje k preneglemu spravlanju ter izkoristijo baš najugodnejši položaj, ko je na kmetih najhujša stiska za denar.

Velika nadloga za kmeta-prodajalca so razni mešetarji (prekupčevalci), ki blago kupujejo za tega ali onega trgovca. V slučaju, da kupujejo prekupčevalci sadje za kakega trgovca, morajo imeti posebno pooblastilo, katero izda trgovski gremij in ga vidi dira sresko načelstvo. Če pa kupujejo na svoje ime, bi se morali izkazati z obrtnim listom. V vsakem slučaju priporočamo, da se sadje prodaja le proti gotovemu plačilu.

Prekupčevalci največkrat povzročajo z nerednim prekupčevanjem kmetu veliko gmotno škodo, na drugi strani pa pomenijo nelojalno konkurenco za našo solidno trgovino. Goljufivih nakupovalcev se izogibajte.

Opozorjamo, da je letos pridelek jabolok v drugih državah zelo slab ino se bo zato moglo naše sadje dobro vnovčiti.

Pošta.

Matko Ignac, Marija Snežna. Dajte oglaš notri v Novine, te se mogoče što najde. Mali oglaš de vas koštao 22 Din.

To, četrto in drugo predavanje, se nam zdi tako važno, da bo treba o njiju vsebini še razmišljati. Silno neprimerno je pa bilo, da je odbor pripustil k sestanku one tovariše srednješolce, ki radi svojih premladih let absolutno ne bi smeli priti na ta sestanek.

Sestanek je bil v glavnem sklican zato, da društvo zavzame odločilno stališče napram domačem tisku. Prišlo je tudi do tozadevnega glasovanja, vendar se to glasovanje društva samoga ni tikalo. Članstvo je namreč to zahtevo na koncu sestanka odklonilo in skoraj soglasno izjavilo, da naj društvo kot društvo ne zavzame nobenega tozadevnega stališča. (To stališče je bilo že sprejeto na lanskem članskem sestanku.) Tako se je vendarle posrečilo, da je društvo preneslo svoje delovanje, ki se je dozdej stalno vrtelo kakor v začaranem vrtincu le okoli vprašanja „Novin“, na bolj svojsko in sebi primerno linijo, ki sta jo začrtali drugo in četrto predavanje.

To je tudi edino pravilno. Zmeraj se je povdarjalo, da je društvo po svoji naravi drugam usmerjeno, kakor je tudi izrazil drugi govornik; ni glavno za akademsko društvo akcijska nadzven, izven svojega stanu. Danes se povsod zahteva specializacija dela, in sicer po stanovih. To je vodilno načelo kato-

liške akcije, prav po besedah papeževih: „Prvi in neposredni apostoli delavcev morajo biti delavci...“ Prvi in neposredni apostoli našega dijaštva morajo biti dijaki sami! Tu je zapadeno skoraj vse akcijsko delo kat. dijaškega društva. Izven tega delokroga zaenkrat ne sme.

Glavno pa bo zmeraj ostalo delo priprave. Saj jo zahteva že notranja akcija, kajšele ona v bodočem poklicu. Nujno je potrebno dati prvenstveno mesto versko načelni vzgoji, katoliškega inteligenta brez te predhodne vzgoje ni. Apostolat v lastnem stanu, ki mora iti vzporedno ob pripravi in ji je obenem v vzpodbudo, je brez te priprave nemogoč in je le hiša na pesku. Kakšna naj bo ta priprava?

Treba je tu uporabiti vsa sredstva krščanske vzgoje, poglobitev verskega življenja, poglobitev katoliško načelne izobrazbe: za poglobitev verskega življenja dnevi duhovne obnove, verska predavanja, življenje s Cerkvijo po zakramentih, vedno računajoč, da se mora graditi vse delo na milosti božji; za poglobitev kat. načelne izobrazbe študijske krožke, predavanja, tečaje, kjer bi se člani uvedli ne samo v poznavanje vseh vprašanj, ki se nanašajo na Cerkev, ampak tudi njih pravo rešitev. Mogoče bo kdo mislil,

da je to vse le pobožnjaštvo. Toda ta naj ve, da nismo več v onih časih, ko se je uganjala pri nekaterih le grda karikatura katoliškega udejstvovanja, „klerikalizem“ v slabem pomenu besede, na pravi, sveti in čisti cilj dela se pa ni mislilo. Sedanji papež pravi nalašč k temu načinu vzgoje: „V tej duhovni šoli se ne vzgajajo le najboljši kristjani, temveč izobrazujejo tudi pravi apostoli za vsakršne življenske razmere in se užigajo z ognjem Kristusovega Srca“. Na tej podlagi bo omogočeno uspešno delo v lastnem stanu, omogočeno pa tudi bodoče delo v poklicu. To je tisto kar zahteva ljudstvo od nas!

Da bi se pa ta vzgoja mogla pravilno vršiti, se mora mladina zapupati vodstvu Cerkve in vodstvu starejših. Zelo se moti, kdor že v naprej odklanja nasvete starejših, njih same zaničuje, podira njih delo in se pri njih ponosno tolče po prsih. Vrednost mladine se ne spozna po tem, če si upa ta razbiti vse prejšnje delo, ampak po tem, ako zna iz zemlje, ki so jo pripravili starejši, pognati klico in se nato razviti v samostojno drevo. Boj mladih proti starim je silno nezdrav pojav. Njegov nesmisel je ironiziral tudi znani katoliški pisatelj Papini: „Vsak človek — pravi — ki misli da je velik in nov genij, pozabi prvo polovico življenja,

da se bori s starimi, drugo polovico, da se otepa mladih“.

Svojsko delo društva kot je „Zavednost“, naj bo torej predvsem obrnjeno v lastni stan, v lastno okolje. To je potreba časa. Kdo ne vidi — to se je tudi na sestanku naglašalo — kako se bohoto boljševiski komunizem prav v dijaškem stanu? In prav Slovenska krajina mora imeti to sramoto, da se iz vrst njenega dijaštva nabira najizbranejša četa komunistov, ali da je na priliko hči Slovenske krajine predsednica komunističnega akademskega društva v Ljubljani! Tu je torej polje društvenega udejstvovanja: apostolat v lastnih vrstah. Naj bi bila „Zavednost“ izbrana četa naših akademikov, ki se dobro zaveda vzvišenega poslanstva med našim prekmurkim dijaštvom!

Kar se pa tiče vprašanja skupnega ali ločenega dela po skupinah, se mi držim besed najvišjega poglavarja, besed, ki morajo biti z zlatimi črkami napisane na čelu vsakega socialnega programa: „Naj se zedinijo vsi, ki so blage volje... naj nihče ne išče svojega, ampak to, kar je Jezusa Kristusa; naj nihče ne uganja le svojih misli, ampak naj bo pripravljen pustiti jih, naj se zde že tako lepe, če kdaj obče dobro to zahteva...“